

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 20.02.2025

aruandeaasta lõpp: 31.12.2025

sihtasutuse nimi: Sihtasutus Viljandi Muuseum

registrikood: 90016306

postiaadress: Viljandi maakond, Viljandi linn,
J. Laidoneri plats 10

postisihthnumber: 71020

e-posti aadress: anu.rannu@muuseum.viljandimaa.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	20
Bilanss	20
Tulemiaruanne	21
Raamatupidamise aastaaruande lisad	22
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	22
Lisa 2 Raha	22
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	22
Lisa 4 Võlad ja ettemaksed	23
Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	23
Lisa 6 Materiaalsed põhivarad	24
Lisa 7 Immateriaalsed põhivarad	24
Lisa 8 Annetused ja toetused	25
Lisa 9 Tulu ettevõtlusest	25
Lisa 10 Mitmesugused tegevuskulud	26
Lisa 11 Tööjõukulud	26
Lisa 12 Seotud osapooled	27
Aruande allkirjad	28
Vandeaudiitori aruanne	29

SA Viljandi Muuseum 2025 TEGEVUSARUANNE

Sihtasutus Viljandi Muuseum alustas tööd 1.05.2025. Sihtasutus võttis üle varasema riigimuuseumi Viljandi Muuseum kogud, töötajad ja varad täies koosseisus. 2025. aastal kuulus sihtasutuse koosseisu 11,45 ametikohta, mis jagunes 13 töötaja vahel.

Uue tegevuse alustamine sihtasutusena tähendas vajalike kordade ja dokumentide vormistamist, uue juhatuse liikme värbamist (Anu Rannu), uue nõukogu loomist (nõukogu esimees Tarvi Sits, liikmed Riina Virkus ja Tarvo Moss) ja tegevuse alustamist. 2025. aasta oli organisatsioonile paljuski uute rutiinide ja töökordade rakendamise aasta. Sihiks sai seatud 1) laiema kõlapinna saavutamine – nii näituste ja sündmuste planeerimisel kui ka turunduse ja koostöö raames; 2) muuseumi uuendamine tänapäevaseks organisatsiooniks – nii organisatsioonikultuuri teadlik muutmine kui ka füüsilise keskkonna kohandamine vastavalt võimalustele; 3) olemas-olevate teenuste, kasutamata võimaluste kaardistamine ning järkjärguline uuendamine ja arendamine; 4) mitmesuguste projektirahastuste leidmine; 5) kogumispõhimõtete ülevaade ning korrastamisplaani loomine.

Esimeste tegevuskuude kõige suuremaks muutuseks oli struktuuri uuendamine. Kuna esmased seatud sihid vajasisid uut laadi kompetentse, siis loodi uusi ametirolle, varasemate töötajate ametirollid ning töökoormused muudeti vastavaks uueneva organisatsiooni vajadustega, koondati neli ametikohta, tööle asusid loovjuht, külastus- ja turundusjuht, uus peavarahoidja. Struktuuri uuendamise tulemusel oli detsembri lõpu seisuga 11,7 ametikohta, mis jagunes 13 töötaja vahel.

Sihtasutuse tegevuse käivitamine oli aktiivne protsess. Uuenenud meeskonna ettevõtmisel valmistati mõne kuu jooksul ette mitmed näitused ja koostööprojektid, korraldati sündmuseid ja programme ning osaleti kogukonna tegemistes. Aktiivsus tõi kaasa ka oodatud nähtavuse ning külastatavuse kasvu.

Tuleviku planeerimist alustati samuti aktiivsete tegevustega. Toimusid mitmed kohtumised, et kaardistada muuseumi ruumide ligipääsetavuse parandamise võimalusi. Osaleti projektipartnerina Viljandimaa linnuste rahastustaotluse koostamisel. Koostati esimesed projektitaotlused lisarahastuse leidmiseks nii lähiaja tegevuste läbiviimiseks kui ka investeeringute vajadustest lähtuvalt. Kokku pandi töögrupp, kelle aktiivsel osalusel käivitati organisatsioonile 2026–2030 arengukava koostamine.

Muuseumikogude töös pöörati suurt tähelepanu seniste kogumispõhimõtete läbitöötamisele ja korrastusvajaduste kaardistamisele. Suurimaks muutuseks oli endise raamatukogu ruumi ümberkolimine, algust tehti üldise ruumide ja fondide korrastamisega.

Sihtasutuse loomisega tulid kaasa asutaja ootused, mille mõõdikute täpsustamise ning seni puudu olnud metoodikate väljatöötamisega alustati 2025. aasta lõpus ja see viiakse lõpuni arengukava koostamise protsessiga paralleelselt 2026. aasta esimesel poolel.

Järgnev aruande osa annab detailsema ülevaate sihtasutuse 2025. aasta tegevustest ja tulemustest.

Uurimistegevus ja publikatsioonid

Teadustegevuse peamine suund oli eeltöö rahvarõivaid käsitleva teose väljaandmiseks. Selleks tegi muuseumi etnograafiakogu hoidja Tiina Jürgen uurimistööd Põhja-Viljandimaa rahvarõivaste teemal, mille tulemusena ilmub eeldatavalt 2026. aastal raamatu I osa.

Muuseumi arhiivkogu hoidja Heli Grosberg kirjutas ajaloolise ülevaateartikli 1926. aasta kohta teosesse Sakala Kalender 2026.

Muuseumitöötajad tegid aasta jooksul eksponeeritud kolme ajutise näituse (“Kondas ja kunstiklubi”, “Kuldaeg” ja “Puusanõks”) ettevalmistamiseks teemakohaseid uurimistöid.

Koostöös SA Viljandi Haiglaga teostati Viljandi vana ja uue haiglahoone jäädvustamine, mille tarbeks tehti 4810 digifotot. Fotode kirjeldamine ja Muuseumide Infosüsteemi lisamine toimub 2026. aastal.

TULEMUSINDIKAATOR	2024	2025	Kommentaar
Uurimisprojektide arv aastas	3	6	
sh koostööprojektide arv	1	2	
Väljaantud publikatsioonid	1	0	

Muuseumikogu korraldus (kogumine, säilitamine, kasutamine)

Viljandi muuseumi põhikogust on Muuseumide Infosüsteemi avalikus portaalis kättesaadavad 143 587 museaali, neist 34 714-le on lisatud digikujutis. Põhikogu jaguneb alakogudeks vastavalt esemete ajaloolisele kategoriseerimisele. Uuendati kogumispõhimõtteid ning selle lühendatud versioon tehti kättesaadavaks muuseumi kodulehel.

Statistiline ülevaade muuseumikogust seisuga 01.02.2026.

Alakogu nimetus	Museaalide arv	Digikujutist omavate museaalide arv MuIS-is
Ajalookogu	7484	1559
Arheoloogiakogu	39 969	1171
Arhiivkogu	26 525	2282
Botaanikakogu	265	0
Etnograafiakogu	5334	4920
Fotokogu	24 041	21 281

Numismaatikakogu	10 385	1212
Faleristikakogu: numismaatika alakogu	658	331
Geoloogiakogu	166	0
Kunstikogu	2497	1868
Raamatukogu: Kaarli Naanuri erakogu	3839	0
Raamatukogu: Tõnis Kihuoja erakogu	3015	0
Raamatukogu	15 765	12
Zooloogiakogu	3111	61
Mart Saare kogu	533	17

Põhikogusse võeti aasta jooksul arvele 636 museaali. Kõige rohkem lisandus kultuuriväärtuslikku ainet muuseumi arhiivkogusse (248 museaali). Märkimisväärselt täienes Viljandi isetegevuslasest kunstniku Arnold Karu ja tema perekonnaga seotud fond (109 museaaliga) ning tuntud laulu- ja rahvatantsupedagoogi Ella Kallase isikufond (69 museaaliga). Oluline täiendus muuseumikogusse oli ka Viljandi naiskooari Eha rõivaste komplektid ja arhiivifond (42 museaali). Suurema tööna alustati Viljandi fotograafi Endel Veliste fotokogu süstematiseerimist ja ettevalmistusi muuseumikogusse lisamiseks. Kuna see kogu on väga mahukas, siis jätkub töö veel mitme aasta vältel.

Kokku arhiveeriti Muuseumide Infosüsteemi digitaalhoidlas aasta jooksul 1602 kõrgresolutsiooniga faili, mille tulemusena sai 940 museaali MuIS-is digikujutise. Lisaks digiteeriti eespool mainitud arvelevõtujärgus olev Endel Veliste fotokogu üks osa (800 fotot), mille failide arhiveerimine digitaalhoidlas viiakse lõpule kollekttsiooni lisamisel muuseumikogusse.

Muuseumide Infosüsteemis sisestati ja lisati andmeid 1270 museaali kohta. Arheoloogiakogus viidi läbi osaline inventuur, kontrolliti 726 museaali olemasolu ja seisundit. 2025. aastal andsid koguhoidjad uurijatele ja huvilistele konsultatsioone ning vastasid päringutele 355 korral, sh külastasid uurijad muuseumi 126 korral.

Aasta jooksul kasutati väljaspool muuseumit üle 700 museaali, neist erinevatel näitustel 64 ja õppetöös 2 museaali. SA Eesti Vabaõhumuuseumi konserveerimis- ja digiteerimiskeskuses Kanut konserveeriti 57 ja digiteeriti 635 museaali.

Muuseumi enda ajutistel näitustel eksponeeriti muuseumikogust aasta vältel 58 museaali. Lisaks tutvustati Muuseumiööl Eesti Raamatu Aasta puhul külastajatele 41 raamatut muuseumi põhikogust.

Muuseumi säilitustingimuste parendamiseks taotleti Kultuuriministeeriumilt sihtotstarbelist toetust 21 000 euro ulatuses, mida kasutati museaalide digiteerimistöödeks vajalike fototarvikute, hoiustamiseks tarviliku mööbli ning museaalide säilitamiseks vajalike pakkematerjalide soetamiseks.

TULEMUSINDIKAATOR	2024	2025	Kommentaar
Nõuetekohast säilitamist tagava hoidlapinna osakaal hoidlate kogupinnast	Hoone ja ruum: sobilike tingimustega 100% Ehitustehniline seisukord: sobilike tingimustega 100% Füüsiline turvalisus: sobilike tingimustega 100% Tuleohutus: sobilike tingimustega 100% Keskonnatingimused: sobilike tingimustega 0% Biokahjustused: sobilike tingimustega 100%	Ei ole halvenenud võrreldes 2024. aastaga	
Hea või rahuldava füüsilise seisukorraga museaalide osakaal museaalide koguarvust	ei ole hinnatud	ei ole hinnatud	
MuIS-is kättesaadavate kõrge resolutsiooniga failide (st TIFF failid) osakaal fotokogu museaalide koguarvust	ei ole hinnatud	museaalide koguarv 24 041; neist fotoga 21 281 (28 900 tif faili)	
MuIS-is kättesaadavate kõrge resolutsiooniga failide (st TIFF failid) osakaal dokumendikogu museaalide koguarvust	ei ole hinnatud	museaalide arv 26 525; neist fotoga 2282 (4317 tif faili)	
Uurimistööde konsultatsioonide arv (ei sihistata konkreetset arvu, vaid ootus on, et muuseum pakub vastavat teenust)	216 päringut	355 päringut	
Muuseumis kohapeal muuseumikogu uurijate arv aastas	331	126	
Museaalide vaatamiste arv MuIS-i avalikus portaalis	182 166	179 557	
Museaali digikujutiste allalaadimiste arv MuIS-i avalikus portaalis	4162	11 150	

Näitusetevus, ülevaade haridus- ja publikuprogrammidest

2025. aasta näitusetevus ning haridus- ja publikuprogrammid olid suunatud muuseumi nähtavuse kasvatamisele ja rolli tugevdamisele aktiivse koostööpartnerina nii kohalikul kui ka üleriigilisel tasandil. Näitused, loengud, haridusprogrammid ja kogukonnasündmused sidusid omavahel kogud, uurimistöö ja tänapäevased teemad ning loodi teadlikult koostööformaate teiste kultuuriasutuste, hariduspartnerite ja loomeinimestega. Nii kasvas muuseumi avalik kohalolu ning tugevnes selle positsioon avatud ja tegusa organisatsioonina.

TULEMUSINDIKAATOR	2024	2025	Kommentaar
Külastajate rahulolu	Ei hinnatud	9	Perioodil 13.06-05.07.2025 viidi läbi suuline külastaja-uuring, küsitleti 58 inimest (pole arvestatud alla 3aastaseid lapsi), keskmine hinne 9,29 on ümardatud täisarvuks.
Muuseumi külastajate arv aastas, sh eraldi tasuliste ja tasuta külastajate arv	Viljandi Muuseum Piletiga külastajaid:4566 Tasuta külastajaid:1123 Mart Saare majamuuseum Piletiga külastajaid:483 Tasuta külastajaid:174	Viljandi Muuseum Piletiga külastajaid:5961 Tasuta külastajaid:1421 Mart Saare majamuuseum Piletiga külastajaid:425 Tasuta külastajaid:246	
Aasta jooksul haridustevusest osa saanud laste ja noorte arv	1153	1292	
Aasta jooksul haridustevusest osa saanud täiskasvanute arv	1496	1202	
Ajutiste näituste arv	5 ajutist näitust	9 ajutist näitust	
Publikuprogrammide arv	1 "Viljandisse maasikaid noppima" haridusprogramm	1 "Viljandisse maasikaid noppima" haridusprogramm	

	1 Muuseumiöö 29 loengut/ kohtumisõhtut 3 VM Sõprade Seltsi ettekande- õhtut 26 töötuba Kokku: 59 sündmust	1 Muuseumiöö 1 Folgi Muuseumihoov 1 Kohvikuöö 1 VM Sõprade Seltsi ettekande-õhtu 18 külalislektorite loengut/kohtumisõhtut 19 töö-/õpituba 1 “Talvemäng Viljandi muuseumis” jõuluprogramm 1 “Viljandi vanalinna laternad” sündmus 3 praktika-programmi Kokku: 47 sündmust	
Erialaste ürituste arv	29 Rahvarõiva Nõuandekoja sündmust	25 Rahvarõiva Nõuandekoja sündmust	
Rahvusvaheliste koostööprojektide arv	0	0	

2025 toimunud näitused:

NÄITUS	Eesmärk	Lühitutvustus	Periood
Puusanõks	Näitusega tähistati Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liidu 2024. ja 2025. aasta teemat „Rahvarõivas ruudus“	Muuseumi juures tegutseva Viljandimaa rahvarõiva nõuandekoja väljapanek andis ülevaate kultuuriloolisel Viljandimaal 19. sajandil kantud ülerõivastest. Tutvuda sai muuseumides säilitatavate rüüde, pikk-kuubede ja kasukatega, saateks ajaloolised fotod ja teemakohased lood.	15.05.-13.09.25
Kondas ja kunstiklubi	Pakkuda sisulist lisandväärtust Ugala suvelavastuse publikule avades kujutatud sündmuste tausta.	Viljandi Muuseumi ja Kondase Keskuse koostöös toimunud näitus vaatles Viljandi dramaatilist kunstiskeenet 1980ndatel, vastasseisu kohalike harrastajatest päris-kunstnike ja veidrikest amatööride vahel.	19.06.-08.11.25
Hüpiknäitus „Vana Eesti toit“	Tutvustada Eesti talurahva ajaloolist toidulauda.	Näitus „Vana Eesti toit“ tutvustab Eesti talurahva ajaloolist toidulauda. Rehetoas eksponeeritud traditsioonilised toiduained aitavad mõista, millest koosnes esivanemate toidulaud. Näitus sai alguse Kohvikuteöö sündmuse täienduseks, kuid on jäänud külastajatele vaatamiseks kui osa muuseumi püsinäitusest.	07.06.2025 - ...

Fotonäitus Maramaa villa koridoride seintel	Eesmärk oli tutvustada Maramaa maja ajalugu ja seoseid Viljandi linna arengulooga.	Väljapanek andis ülevaate hoone ajaloost, varasemast kasutusest ning selle kohast linnapildis. Arhiivifotode ja ajalooliste materjalide kaudu loodi ajasild mineviku ja tänapäeva vahel. Külastajad saavad kogeda hoonet mitte ainult uuendatud ruumina, vaid ka ajaloolise ja kultuurilise tähendusega paigana. Näitus täiendas maja avamisüritust ning kujunes osaks hoone püsivamast sisekujunduslikust ja sisulisest identiteedist.	14.09.2025 - ...
Valik	Näitus teeb tagasisaate valimistele Viljandis viimase 100 aasta jooksul.	Vaatluse all olid viimased viis kohalikku valimist: kes kandideerisid, millal kandideerisid, kui palju hääli koguti ning milliste parteide või valimisliitude nimekirjas üles astuti. Lugemiseks olid välja otsitud valimisprogrammid. Näituse teise osa moodustas väljapanek XX sajandi valimistrükistest.	19.09.-23.10.25
Nõiakivi	Tutvustada maagiliste sümbolite rolli Eesti etnograafias 16. sajandist kuni tänapäevani.	Näitus keskendus kaitsemaagiale ning maagilistele sümbolitele Eesti etnograafias. Väljapaneku keskmes oli 1942. a muuseumisse toodud kiviketas. Näitus avas kivikettaga tõenäoliselt seotud ajaperioodi, 16.–17. sajandit, mil Eestit rüüstasid mitmed sõjakäigud. Muuseumi etnograafiakogust toodi näiteid kaitsemaagia ilmingute kohta rahvarõivastel ja tarbeesemetel. Vaatajatele selgitati kasutatud sümboolika tähendust ja arengut kuni tänapäevani välja.	23.10.2025- 07.02.2026
Kuldaeg	Kunstnik Eduard Timbermanni loomingu ning tema rolli tutvustamine Viljandi kunstielu kujundajana.	Viljandi muuseumi väljapanek keskendus Timbermanni tegevusajale ja toonasele loomekeskkonnale Viljandis. Näitus avas 20. sajandi esimese kolmandiku vaimset ja kultuurilist õhustikku – perioodi, mil väikelinna kunstielu tärkas ning noored loojad hakkasid mõtlema oma kunstimuuseumi rajamisele. Väljapanekus oli eksponeeritud Viljandi Muuseumi kogusse kuuluvad teosed. Lisaks tutvustati ajastule iseloomulikke tausta – kiirelt arenev linn, muutused mõtteviisis ning uued kunstilised ideaalid, mis andsid hoogu kohalikule kultuurielule.	15.11.2025- 07.02.2026

2025 toimunud sündmused:

Kuupäev	Formaat/sündmus	Lühikirjeldus
05.mai-09. juuni	Haridusprogramm „Viljandisse maasikaid noppima“	Haridusprogramm „Viljandisse maasikaid noppima“ on klassiekskursioon 1.–5. klassi õpilastele, kus giidi juhtimisel avastatakse Viljandi ajaloolisi ja kultuurilisi paiku, lahendatakse ülesandeid ning tutvustatakse linna pärandit mänguliselt.
15.mai	Näituse „Puusanõks“ avamine	Avamisel said külastajad ülevaate väljapaneku sünniloost, rõivaste kandmise eripäradest ning nende tähendusest piirkondlikus kultuuripärandis. Sündmus tõi kokku rahvarõivahuvilised, kogukonna liikmed ja näituse loomisega seotud inimesed.
17.mai	Kogukonnasündmus Muuseumiöö „Öös on raamatut“	Muuseumiöö pakuti mitmekesist ja eri vanuserühmadele suunatud programmi, sidudes teema raamatute, lugude ja pärandiga. Toimus disainiõpetaja Marge Robami meisterdamise töötuba, külastajad said tutvuda muuseumikogu haruldasemate trükistega, kirjanik Gert Kiiler tutvustas oma lasteraamatut ja loomeprotsessis, õhtu vältel toimus vanalinnas otsimismäng.
21.mai-29. juuni	Ugala suvelavastus „Kondas ja maasikasööjad“ Viljandi Muuseumi hoovis.	Koostööprojekt Ugala teatriga – suvelavastus „Kondas ja maasikasööjad“ muuseumi hoovis. Muuseum andis teatri kasutusse oma ruume: etenduse osana oli kasutusel hoovimaja ja rõdu, riietumis- ja tööruumina kasutati uurimissaali.
07.juuni	Kogukonnasündmus Viljandi Hansapäevad. Osalemine Kohvikuteööl.	Hansapäevadel oli muuseumi hoovis pärandlinna ala. Muuseum ei olnud ala korraldaja, kuid toetas hoovi kasutusega linna kultuurielu. Kohvikuteööl avati muuseumihoov ja ruumid eriprogrammiga. Hoovis oli teemakohvik „Möödaniku maitset“.
08.juuni	Kogukonnasündmus Viljandi Hansapäevad. Täika muuseumi hoovis	Hansapäevade raames oli muuseumi hoovis täika, mis tõi kokku kohaliku kogukonna liikmed, käsitöö- ja vanavarahuvilised.
12.juuni	Loeng/ettekanne „Talurahva ülerõivad 19. sajandi Viljandimaal“, Tiina Jürgen.	Muuseumi etnograafiakogu kuraator Tiina Jürgen andis ülevaate 19. sajandi Viljandimaal kantud ülerõivastest. Fookuses olid rüüd, pikk-kuued ja kasukad – nende kandmistraditsioonid,

		materjalid, lõiked, valmistamine, seotud lood ja legendid.
19.juuni	Näituse “Kondas ja kunstiklubi” avamine	Avamisel tutvustati näituse kontseptsiooni ja tausta, avades kunstniku rolli kohaliku kunsti elu kujundamisel ning kunstiklubi tegevuse tähendust. Avamine tõi kokku kunstihuvilised, kogukonna liikmed ja koostööpartnerid.
juuli-august	Haridustegevus Viljandi Haiglas fotopraktika. Juhendas Herki Helves.	Kolm fotograafia eriala tudengit pildistasid haigla kolimise eel üles uue ja vana hoone. Muuseumile anti üle 4810 faili Muisis talletamiseks.
25.-26.07	Haridustegevus. Folgi Muuseumihoov	Viljandi pärimusmuusika festivali ajal avas muuseum hoovi folgikülalistele puhkuse- ja kohtumispaijana. Reedel ja laupäeval sai hoovis tutvuda 20 erineva eesti muuseumi tegemistega ning kuulata ettekandeid teemal „Maast lahti!“.
august	Haridustegevus. Koidu Seltsi arhiivi pildistamine (fotopraktika). Juhendaja Herki Helves.	Kolm fotograafia eriala tudengit pildistasid üles endises Koidu seltsi majas leiduvad vanad stendid ja ühe ajalootudengi kaasabil sorditi arhiivimaterjalid.
07.-25.08	Ugala suvelavastus „Kondas ja maasikasööjad“ Viljandi Muuseumi hoovis	Koostööprojekt Ugala Teatriga - suvelavastus „Kondas ja maasikasööjad“ Viljandi Muuseumi hoovis taastati augustis pärast suvist pausi.
20.aug	Kogukonnasündmus. Vestlusring „Vabaduse tagasitulek“	Avalikus vestlusringis “Vabaduse tagasitulek” käsitleti tormilist ajaperioodi 1987–1994. Meenutati 1991. aasta ärevaid augustisündmusi Viljandis ning vaba riigi esimesi samme. Oma mõtteid ja mälestusi jagasid kuulajatega Jaak Allik, Arnold Kimber, Heiki Raudla, Andres Soosaar ja Rein Triisa.
29.aug	Haridustegevus. Muuseumihariduse infopäev ERMis.	Muuseumi õpetaja ja turundusjuht tutvustasid ERMis Muuseumihariduse infopäeval Viljandi Muuseumi haridusprogramme.
14.sept	Villa Maramaa (näituse) avamine (sündmuse korralduslik pool)	Villa Maramaa avamisel panustas muuseum sündmuse sisulisse ja korralduslikku ettevalmistusse. Muuseum kureeris ja korraldas fotonäitust, sisulise kontseptsiooni kujundamist ning avamisprogrammi läbiviimist.

14.sept	Loeng/ettekanne. Mart Kalm „Viljandi arhitekt Johannes Fuks“ Maramaa villa avamisel.	Avamisprogrammi osana korraldas muuseum kunstiajaloolase ja arhitektuuriloolase Mart Kalmu ettekande „Viljandi arhitekt Johannes Fuks“.
september	Haridustegevus. Tšehhi noored muuseumis praktikal.	Viljandi Muuseumis viibisid praktikal neli Tšehhi keskkooliõpilast, kes läbisid avaliku halduse suunitlusega tööpraktika. Õpilased digiteerisid fotokogu materjale (skaneerimine, museaali tähistamine VM-koodiga, mõõtmete määramine ja ümbristamine), abistasid näituse „Valik“ ülespanekul ning osalesid muuseumi meenete valmistamises.
19.sept	Näituse „Valik“ avamine	Näituse „Valik“ avamine tõi kokku huvilised, kogukonna esindajad ja muuseumi koostööpartnerid. Avamisel tutvustati näituse kontseptsiooni ning selle fookust viimaste kümnendite kohalike omavalitsuste valimistel.
25.sept	Loeng/ettekanne. Tiiu Männiste loeng näitusel „Kondas ja kunstiklubi“.	Ettekandes avas kunstiteadlane Tiiu Männiste mitmekülgse loo, tutvustades kunstielu eestvedajaid, silmapaistvaid loovisikuid ja nende loomingut.
06. ja 07.okt	Haridusprogramm. Ühiskonnaõpetuse tunnid põhikoolide lõpuklassidele Alar Karuga.	Näituse „Valik“ publikuprogrammi osaks oli 9. klasside õpilaste ühiskonnaõpetuse teemaline kohtumine Viljandi vallavanem Alar Karu ja noortevolikogu liikme Tauno Kobiniga, kus käsitleti demokraatia toimimist, valimiste tähtsust ja noorte rolli ühiskonnas.
09.okt	Haridusprogramm. Ühiskonnaõpetuse tund põhikoolide lõpuklassidele Are Tintsiga	Näituse „Valik“ publikuprogrammi osaks oli 9. klasside õpilaste ühiskonnaõpetuse teemaline kohtumine Are Tintsiga, kus käsitleti demokraatia toimimist, valimiste tähtsust ja noorte rolli ühiskonnas.
23.okt	Näituse „Nõiakivi“ avamine	Näituse „Nõiakivi“ avamisel tutvustati väljapanekut, mis keskendus kaitsemaagiale ja maagilistele sümbolitele Eesti etnograafias. Avamisel avati näituse keskmes oleva, 1942. aastal muuseumisse toodud kiviketta lugu – salapärase eseme, mille graveeringute tähendus on tänaseni lõplikult tõlgendamata.
01.nov	Loeng/ettekanne.	Loeng keskendus näituse keskmes olevale märkidega kivikettale, selle

	Tõnno Jonuksi loeng Näitusel „Nõiakivi“	võimalikele tõlgendustele ning laiemale uskumus- ja sümbolimaailmale Eesti ajaloos.
12.nov	Kogukonnasündmus. Kairi Leivo „Tondijutud“.	Kairi Leivo rääkis lugusid nähtamatust maailmast, rahvapärимuse tegelastest ja kohtumistest üleloomulikuga.
15.nov	Näituse „Kuldaeg“ avamine. Heiki Raudla loeng avamisel.	Avamisprogrammi osana toimus muuseumis Heiki Raudla loeng „Pöörsed 1930ndad Viljandis“, mis avas ajastu ühiskondlikku ja kultuurilist tausta ning rikastas näituse temaatilist käsitlust.
22.nov	Loeng/ettekanne. Inna Jürjo loeng näitusel „Nõiakivi“.	Näituse „Nõiakivi“ loengusarja teises loengus rääkis Inna Jürjo nõiaprotsessidest Eestis.
26.nov	Kogukonnasündmus. Kairi Leivo „Tondijutud“.	Kairi Leivo rääkis lugusid nähtamatust maailmast, rahvapärимuse tegelastest ja kohtumisest üleloomulikuga.
29.nov	Loeng/ettekanne. Mari Vallikivi: „Eduard Timmermann – avastamata kunstigeenius“.	Loeng keskendus Viljandi kunstniku Eduard Timmermanni loomingule ja tegevusele 1920.–1930. aastate kunstielus, avades tema rolli nii kunstnikuna kui ka kohaliku kunstielu edendajana.
06.dets	Loeng/ettekanne. Meelis Friedenthal „Rahvausu ja kristluse pikk kõrvutiekis- teerimine“.	Näituse „Nõiakivi“ publikuprogrammi loengus rääkis Meelis Friedenthal nõidumisest ja lepingust Kuradiga Viljandi linnas 1644. aastal.
10.dets	Kogukonnasündmus. Kairi Leivo „Tondijutud“.	Kairi Leivo rääkis lugusid nähtamatust maailmast, rahvapärимuse tegelastest ja kohtumisest üleloomulikuga.
15.-18. dets	Hariduslik kogukonnasündmus., „Talvehommik muuseumis koos Annikaga“. Jõuluprogramm kooligruppidele	Kooligruppidele suunatud haridusprogrammi viisid läbi pärimusmuusik Annika Mändmaa ja muuseumi õpetajad, kes tutvustasid talveaja kombeid ja pärimust muusika, varjuetenduse, ühiste mängude ja meisterdamise läbi.
15.-20. dets	Kogukonnasündmus. „Viljandi laternad“ –jõuluprogramm õues koostöös Bonifatiusse Gildiga	Koostöös kohalike ettevõtjate ja loomeinimestega kujundati linnaruumi jõulueelne programm, mis ühendas käsitöö, kunsti, muusika ja toidukultuuri. Kulminatsiooniks oli 20. detsembril muuseumi hoovis toimunud jõuluhoov töötubade ja laadaga.

Turundustegevused, avalik nähtavus ja koostöö

Brändi arendus

2025. aasta mais uuendati Viljandi Muuseumi logo, millele lisandus slogan „Kogu lugu“ (Pilt 1). Kasutusele võeti ühtne kirjatüüp Work Sans. Logo uuendamisega kaasnes näituste ja trüki-materjalide visuaalne ühtlustamine ning kirjatüübi ja brändivärvide süsteemne kasutuselevõtt kõikides kommunikatsioonikanalites.

Pilt 1. Pildil vasakul Viljandi Muuseumi vana logo, paremal uuenenud logo.

Programmikoosolekutel toimub brändiarhitektuuri korrastamine, sealhulgas püsiekspositsiooni uuendusideede kogumine, näituste ajakava planeerimine ja lisaprogrammi arendamine. 2025. aasta lõpus alustati muuseumi missiooni, visiooni ja väärtuste sõnastamise uuendamisega (valmib märtsi lõpuks 2026). Uuendatud alusdokumendid loovad selgema strateegilise raamistiku muuseumi turundus- ja teenusearendusele, aitavad ühtlustada organisatsiooni kommunikatsiooni ja sihtrühmade kõnetamist.

Brändiarenduse protsessi osana alustati muuseumi teenuste kaardistamise ettevalmistustega, eesmärgiga hinnata olemasolevate teenuste vastavust sihtrühmade ootustele ning muuseumi väärtuspakkumisele. Kuigi põhjalik teenuseanalüüs ei jõudnud aruandeaastal täielikult realiseeruda, loodi alus teenuste süsteemsemaks arendamiseks 2026. aastal. Tähelepanu pöörati ka muuseumipoe arendamisele: väljapanekut korrastati, lisandus müügiartikleid ja ajutiste näituste juurde kuuluvaid meeneid, letile lisati uus logo koos sloganiga. Muuseumipoe arendamine on osa muuseumi terviklikust väärtuspakkumisest ning toetab omatulu teenimist. 2025. aasta septembris alustati uue kodulehe arenduse ettevalmistustega. Kaardistati olemasoleva lahenduse puudused, sealhulgas analüütika puudumine vananenud WordPressi versiooni tõttu, sõnastati uue veebikeskkonna eesmärgid ja funktsionaalsed vajadused. Uue veebikeskkonna loomise eesmärk on parandada kasutajakogemust, toetada sihtrühmapõhist kommunikatsiooni ning võimaldada andmepõhist turundustegevust.

Turunduskommunikatsioon ja avalik nähtavus

Varasemate andmete ning 2025/2026 loenguprogrammi raames kogutud e-posti aadresside põhjal koostati Viljandi Muuseumi sõprade list. 2025. aasta sügisel alustati regulaarsete uudiskirjade koostamise ja saatmisega eesmärgiga hoida külastajaid kursis muuseumi sündmuste, näituste ja programmidega ning tugevdada kogukonnatunnet.

Uudiskiri on kujunenud muuseumi jaoks oluliseks otsesuhtluskanaliks, mis võimaldab jõuda huvilisteni sõltumatult sotsiaalmeedia algoritmidest ning toetab korduvkülastuste tekkimist.

2026. aastal on eesmärk uudiskirja saatmine muuta süsteemsemaks ning analüüsida selle mõju külastatavusele.

Sotsiaalmeedia turundus hõlmab regulaarset postitamist Viljandi Muuseumi Facebooki lehel ning alates juunist 2025 ka Instagrami lehel. Sisu keskendub peamiselt näituste ja sündmustega seotud visuaalidele (fotod ja videod), mille eesmärk on hoida muuseum nähtavana ning toetada külastatavust. 2025. aasta juuni algusest kuni aasta lõpuni lisandus Facebooki lehele üle 200 uue jälgija. Instagrami konto loomise järel juunis 2025 kogunes aasta lõpuks 120 jälgijat. Jälgijaskonna kasv saavutati ilma tasulise reklaamita ning põhines orgaanilisel levikul ja sisuloome järjepidevusel. See näitab, et muuseumi digitaalne kogukond on kasvamas ning sotsiaalmeediakanalid toimivad tõhusa kommunikatsioonivahendina. 2026. aasta eesmärk on mitmekesistada sisutüüpe, suurendada videopõhise sisu osakaalu ning analüüsida süsteemsemalt kanalite statistikat ja kaasatust mõõdetavate näitajate alusel.

Kõik muuseumi sündmused lisati kultuurikava.ee veebilehele. Tihe koostöö toimus Visit-Viljandi veebikanali ning Viljandimaa Arenduskeskusega, mis võimaldas jõuda laiemate turismi- ja piirkondlike sihtrühmadeni.

Suuremate sündmuste eel (Folgi muuseumihoov juulis ning Viljandi Vanalinna Laternad detsembris) koostati turundusplaanid, määratleti sihtrühmad ning koguti osalejate tagasisidet. Saadud andmed annavad sisendi järgmiste sündmuste arendamiseks. Folgi muuseumihoovis osales 20 muuseumi üle Eesti, mis aitas Viljandi suurima sündmuse ajal tutvustada laiemale publikule muuseumide tegevust.

Viljandi Vanalinna Laternate sündmusel tehti koostööd 24 partneriga, sh kohalike ettevõtete ja kogukonna esindajatega, mis toetas sündmuse mitmekesist sisu ning tugevdas muuseumi sidet kogukonnaga.

2025. aasta sügisel loodi tagasisideküsitluste ankeedid külastajatele, koostööpartneritele ja haridusprogrammides osalejatele. Nende rakendamine veel ei toimunud, kuid 2026. aastal regulaarseks külastajakogemuse mõõtmiseks ja teenuste arendamiseks on pandud alus.

Suuremate näituste, sündmuste, koostöö- ja kogukonnaprojektide eel koostati ja levitati pressiteateid. Tihedam koostöö oli kohaliku ajalehega Sakala. Kajastamist leidis muuseum lisaks Sakalale ERRi kultuuriportaal, näitusega "Kuldaeg" Aktuaalses Kaameras, Külauudiste portaal, 1Lehes, Sirbis, haridusartikkel ilmus Õpetajate Lehes ja Naistelehe muuseumisoovituse rubriigis. „Nõiakivi“ näitus jõudis Muuseumimelu taskuhäälingusse. Meediakajastus toetas muuseumi nähtavust nii kohalikul kui ka üleriigilisel tasandil ning aitas tugevdada muuseumi rolli piirkondliku kultuurikeskusena.

2025. aasta turunduskommunikatsiooni fookus oli olemasolevate kanalite süsteemsem kasutamine ja kogukonnasuhete tugevdamine. 2026. aastal on eesmärgiks liikuda andmepõhisema kommunikatsiooni, mitmekesisema sisuloome ning sihtrühmade teadlikuma kõnetamise suunas.

Rahvusvaheline turundus ja ekspordivõimekuse arendamine

2025. aasta septembrist novembrini osales Viljandi Muuseum muuseumide ekspordivõimekuse arenguprogrammis koos 14 muuseumiga üle Eesti. Eesmärgiks oli toetada muuseumide valmisolekut siseneda välisturgudele ning arendada sihtrühmapõhist rahvusvahelist turundusvõimekust.

Viljandi Muuseumi sihtturuks valiti Läti, arvestades geograafilist lähedust, transpordiühendusi ning potentsiaalset külastajaskonda. Valmis sihtturu analüüs, kus kaardistati Läti külastajate profiil, turismikäitumine, võimalikud koostööpartnerid ja sobivad kommunikatsioonikanalid. Analüüsi tulemusel koostati kuue kuu turundusplaani, mis keskendub Läti sihtrühmade teadlikumale kõnetamisele ja koostöö arendamisele turismivõrgustikuga. Turundusplaani elluviimine toimub 2026. aasta kevad- ja suveperioodil.

Programmis osalemine aitas muuseumil süsteemsemalt hinnata oma rahvusvahelist potentsiaali ning suurendas organisatsiooni valmisolekut sihitud välisturundustegevuste elluviimiseks. Ekspordivõimekuse arendamine on osa muuseumi pikaajalisest eesmärgist laiendada külastajaskonda ning mitmekesistada sihtrühmi.

Muuseumi ruumid haldamine, ligipääsetavus ja keskkonnahoid

Viljandi Muuseumi peahoone on Viljandi linnas, filiaal Põhja-Sakala vallas (Mart Saare majamuuseum Hüpasaates). Alates 2025. aasta veebruarist kuuluvad muuseumi hooned Riigi Kinnisvara AS-ile. Terve kalendriaasta oli tagasi vaadates üleminekuperiood, kus muuseumi poolt kohaneti uue süsteemiga (ruumide korrastamine ja haldus oli varasemalt muuseumi korraldada). Muuseumi ruumid vajavad mitmesuguseid suuremaid ja väiksemaid remonttöid, suvel taotleti pisiremondi vahendeid ning aasta lõpus kinnitati plaan 2026. aastaks, mille käigus kohandatakse endine raamatukogu ruum ümberehituse käigus haridus- ja publikuprogrammide läbiviimiseks sobivaks saaliks, parandatakse näitusemajas asuva rehetoa ligipääsetavust ning tehakse muid pisemaid erakorralisi remonttöid.

Viljandi Muuseum on asunud kaardistama muuseumi ligipääsetavuse olukorda, et astuda järgmisi samme ligipääsetavuse parandamiseks nii külastajatele kui ka oma töötajatele. Kuna ligipääsetavus ei puuduta vaid puuetega inimesi, vaid on kaasavate keskkondade loomise vahend terve elukaare ulatuses, siis põhjalikumaks ülevaateks ja eksperthinnangu saamiseks tuleks tellida ligipääsetavuse audit muuseumi füüsilisele keskkonnale, veebilehele, ekspositsioonile, kommunikatsioonile, õpikodadele jt sündmustele.

TULEMUSINDIKAATOR	2024	2025	Kommentaari
Elektrienergia kasutus (MWh aastas)	Viljandi Muuseum 110 MWh, Mart Saare muuseum 15 MWh	Ei ole infot	

Vee kasutus (m ³ aastas)	47	58	
Jäätmete liigiti kogumine	Olme, pakend	Olme, bio, pakend	
Keskkonnahoidlike hangete osakaal kõigist hangetest aastas	Hankeid ei toimunud	Hankeid ei toimunud	
„Rohelise muuseumi“ ja /või „Rohelise võtme“ märgise saamine/hoidmine	Ei ole	Ei ole	

Juhtimiskvaliteet

Riigiasutuselt sihtasutusele üleminek tõi kaasa hulga uut tüüpi dokumente, aruandlust ja selle vormistamist. Meeskonnatöö hõlbustamiseks loodi ühistöökaustad ja kalendersüsteem. Sõlmiti esmased töökorralduse kokkulepped (ühiste koosolekute läbiviimise vajadus, koos töötamise põhimõtted, tähtaegade seadmine jms) ning algust tehti programmi loomise põhimõtete kirjeldamisega.

Esmakordselt viidi läbi töötajate rahulolu küsitlus, kus peamiseks eesmärgiks oli kaardistada olemasolev ja oodatav organisatsioonikultuur. Sihtasutus on alustanud edukalt tegevust, üleminek riigimuuseumilt toimus sujuvalt. Alustanud on tööd uus juhatuse liige, sihtasutuse nõukogu, toimunud on regulaarsed nõukogu koosolekud, kinnitatud on sihtasutuse tööks vajalikud alusdokumendid ja korrad.

TULEMUSINDIKAATOR	2024	2025	Kommentaar
Töötajate rahulolu	Ei ole uuritud	Vabade vastustega tagasiside	Tegemist oli kultuurikaardistusega, kus ei pidanud rahulolu hindama numbriga, vaid kirjeldama olemasolevat ja oodatavat organisatsioonikultuuri, muu hulgas küsiti kommentaare muutuste ja uuendustega kohanemisel. Küsimustik saadeti 12-le töötajale, vastas 11 (sh. juhatuse liige).
Nõukogu ja juhatuse liikme vaheline koostöö	Pole hinnatud	Jah	On toimunud regulaarsed nõukogu ja juhatuse liikme koosolekud. Koostöövestlus ja enesehindamine on järgmises perioodis.
Küberhügieenikoolitus	Ei ole	Ei ole	Planeeritud 2026. aasta esimesse kvartalis.

Kokkuvõtlik hinnang sihtasutuse eesmärkide täitmisele ja 2025. aasta tegevusele

SA Viljandi Muuseum alustas tegevust 1. mail 2025. Toodud arvulised tulemused esindavad sihtasutuse tegutsemisperioodi ning ei ole täielikult võrreldavad varasema riigimuuseumi tervikliku aastaga 2024.

Sihtasutuse tegevuse peamine rahastaja ning seeläbi tegevuse suurim mõjuta on Kultuuriministeerium. Vastavalt tegevustoetuse suurusele on tagatud muuseumi põhitegevused. Näituste, sündmuste ja programmide ellu kutsumiseks kasutatakse omatulu, taotletakse erinevaid projektitoetusi (peamiselt Eesti Kultuurkapitalist) ning otsitakse aktiivselt lisarahastuse võimalusi ja koostööprojekte. Muuseumi üldine külastatavus on stabiilne, külastajaskond on hooajati varieeruv ning kohaliku külastaja suure osakaaluga.

Esimese kaheksa kuu tegevuse eesmärgid olid peamiselt seotud sihtasutuse töö käivitamisega ning esimeste uuenduste elluviimisega. Olulisel määral muutus organisatsiooni struktuur ja kultuur, oldi aktiivsed ning avatud, võeti ette ja löödi kaasa, mille tulemusel kasvas nähtavus kui ka külastatavus. Mitmete 2025. aastal alustatud tegevustega minnakse edasi 2026. aastal (alustatud on asutajate ootustest tulenevate uute tegevustega, nagu töötajate ja külastajate rahulolu uuringud jms ning edasiste sihttasemete ning metoodikate välja töötamisega; arengukava loomisega; kogude töö korrastamisega).

Muuseumi näituse- ja sündmuste programm toimus planeeritud kujul ning pingutati külastajate arvu kasvatamise nimel.

2025. aastal alustatu, mis mõjutab sihtasutuse tegevust edaspidi

2026. aasta olulisim eesmärk on kinnitada sihtasutuse arengukava aastateks 2026–2030, mis lähtuvalt asutaja ootustest seab fookused ja eesmärgid järgmiseks perioodiks. Arengukavale tuginedes võetakse järgmise etapina ette püsినäituse uuendamine – kaardistatakse võimalused olemasolevat täiendada ja atraktiivsemaks muuta. Järgmine etapp on vaadata uuenevat muuseumi tervikuna – milliseid võimalusi arenguks annaks muuseumihoone täielik rekonstrueerimine.

Muuseumimajja pääseb vaid kõrge trepi kaudu, samuti on ruumide vaheline liikumine keeruline treppide ja astmete tõttu, puudub tänapäevane erinevate külastajate vajadusi arvestav keskkond. See on raske probleem, mis nõuab terviklikku lähenemist, uuendatud ruumiplaani loomist, projekteerimist ning ümberehituseks vajalike investeeringute leidmist. Muuseumihoone täielik rekonstrueerimine ei seisne vaid ligipääsetavuses, vaid puudutab komplekselt mitmeid teemasid (kütte- ja ventilatsioonilahendused, keldriruumide kasutusele võtmine, korruste vaheline liikumine ning hoidlaruumide remont).

Suuri investeeringuid planeeritakse aastaid, seni on võimalik väiksemas mahus toetust leida. Möödunud aastal algust tehtud ruumiplaani uuendustega minnakse edasi – endisest raamatu-

kogu ruumist saab saal, mille peamine funktsioon saab olema haridus- ja publikuprogrammide läbiviimine. Remondiks on vahendid eraldatud ning ehitust viib läbi Riigi Kinnisvara AS. Samuti vähekasutatud ruum oli muuseumi näitusemaja II korrusel asuv madala laega tuba, mis ei sobi näitusesaali, kuid on hubane keskkond lastele. Esialgu omavahenditest ja toetajate abiga arendame seda tuba, et luua muuseumisse peresõbralikumat keskkonda.

2025. aastal tehti algust samuti muuseumi haridus- ja programmiuuna arendusega. Välisest keskkonnast tugevalt mõjutatud muuseumihariduse valdkond nõuab väga süsteemset planeerimist ja rakendamist. Valmimisel on programmi loomise põhimõtted ning arendatakse kontaktivõrgustikku nii haridusmaastikul kui ka laiemalt koostööpartnereid kaasates.

Lähiaastatel keskendume lisaks ruumilistele uuendustele ja uue püsiekspositsiooni loomisele järjekindlalt muuseumi kogude arendamisele, mis on meie tegevuse keskmes. Viime ellu kogumispoliitika põhimõtteid, jätkame museaalide digiteerimist ja teaduspõhist läbitöötamist ning tagame kogudele nõuetekohased hoiutingimused, et need toetaksid üha enam näituse-, haridus- ja teadustegevust. Soovime tugevdada koostööd uurijate, tudengite ja kogukonnaga ning avada kogusid senisest laiemalt nii teadusprojektide, populariseerivate sündmuste kui ka rahvusvaheliste koostööalgatuste kaudu.

Organisatsiooni jaoks oli 2025. aasta käivitamise ning uuendustega alustamise aasta. Järgneval paaril aastal jätkub intensiivne periood, mil tuleb aktiivselt tegutseda selle nimel, et Viljandi Muuseumist saaks paik, mille pärast tullakse Viljandisse.

Anu Rannu
Juhatuse liige
SA Viljandi Muuseum

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2025	20.02.2025	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	62 790	0	2
Nõuded ja ettemaksed	1 979	0	3
Kokku käibevarad	64 769	0	
Põhivarad			
Materiaalsed põhivarad	46 790	49 389	6
Immateriaalsed põhivarad	17 633	20 700	7
Kokku põhivarad	64 423	70 089	
Kokku varad	129 192	70 089	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksed	49 348	0	4
Kokku lühiajalised kohustised	49 348	0	
Kokku kohustised	49 348	0	
Netovara			
Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	91 556	70 089	
Aruandeaasta tulem	-11 712	0	
Kokku netovara	79 844	70 089	
Kokku kohustised ja netovara	129 192	70 089	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	20.02.2025 - 31.12.2025	Lisa nr
Tulud		
Annetused ja toetused	313 714	8
Tulu ettevõtlusest	38 355	9
Kokku tulud	352 069	
Kulud		
Mitmesugused tegevuskulud	-101 575	10
Tööjõukulud	-258 522	11
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-5 666	6,7
Kokku kulud	-365 763	
Põhitegevuse tulem	-13 694	
Muud finantstulud ja -kulud	1 982	
Aruandeaasta tulem	-11 712	

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Käesolev aruanne on Eesti finantsaruandluse standardist lähtuv mikroettevõtja lühendatud raamatupidamise aastaaruanne, mille eesmärk on anda aruande kasutajale raamatupidamise seaduses nõutud informatsiooni aruandekohustuslase finantsseisundi ja -tulemuse kohta.

Ettevõtte on jätkuvalt tegutsev: Jah

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2025
Sularaha kassas	268
Arvelduskonto E-riigikassas	62 522
Kokku raha	62 790

Sihtasutusel iseseisvat pangakontot kommertspankades ei ole. Arvelduskontona kajastub aruandes Riigikassa konto.

Raha ja raha ekvivalentidena kajastatakse bilansis ja rahavoogude aruandes sularahakassas ning Riigikassas olevat raha jääki. Kõik rahalised vahendid on kajastatud eurodes.

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2025	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	747	747
Ostjatelt laekumata arved	747	747
Muud nõuded	1 232	1 232
Intressinõuded	1 232	1 232
Kokku nõuded ja ettemaksed	1 979	1 979
	20.02.2025	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	0	0
Ostjatelt laekumata arved	0	0

Nõudeid kajastatakse bilansis nõudeõiguse tekkimise momendil ja hinnatakse lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest.

Hindamisel vaadeldakse igat arvet eraldi. Nõude hindamisel võetakse arvesse nii bilansipäevaks teadaolevaid kui ka bilansipäeva järgseid kuni aruande koostamiseni selgunud asjaolusid, mis võivad mõjutada nõude laekumise tõenäosust.

Ebatõenäoliselt laekuvad ostjate arved hinnatakse maksetähtaja ületamise järgi:

(a) 90-180 päeva võrra maksetähtaja ületanud nõuded hinnatakse alla 50% ulatuses;

(b) üle 180 päeva võrra maksetähtaega ületanud nõuded hinnatakse 100% ulatuses alla.

Lisa 4 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2025	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	5 327	5 327	
Võlad töövõtjatele	7 264	7 264	
Maksuvõlad	16 154	16 154	5
Sihtfinatseerimise ettemaksed	20 603	20 603	
Kokku võlad ja ettemaksed	49 348	49 348	

Projektide osas on kasutamata vahendeid 2026.aastal jätkuvate tegevustega kokku summas 20603 eurot. Sellest:

- 11500 eurot Johan Kõleri 200.sünniaastapäeva tähistamisega seotud näituse koostamine ja tähistamisega seotud ürituse korraldamine;
- 5000 eurot Põhja-Viljandimaa rahvarõivaste raamatu 1. osa ettevalmistamine;
- 2427 eurot näituse "Viljandi 1983 Made in USSR" korraldamine;
- 1676 eurot muud väiksemad projektid.

Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2025
	Maksuvõlg
Üksikisiku tulumaks	5 767
Sotsiaalmaks	9 362
Kohustuslik kogumispension	535
Töötuskindlustusmaksed	490
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	16 154

Lisa 6 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

		Kokku
	Ehitised	
20.02.2025		
Soetusmaksumus	49 389	49 389
Akumuleeritud kulum	0	0
Jääkmaksumus	49 389	49 389
Amortisatsioonikulu	-2 599	-2 599
31.12.2025		
Soetusmaksumus	49 389	49 389
Akumuleeritud kulum	-2 599	-2 599
Jääkmaksumus	46 790	46 790

Põhivara kapitaliseerimise alampiir on 10000 eurot.

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid hinnangulise kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja soetusmaksumuses alates põhivara kapitaliseerimise alampiir välja arvatud maa, mis võetakse soetusmaksumuses arvele olenemata maksumusest.

Põhivara soetusmaksumusse võetakse arvele kulutused, mis on vajalikud selle viimiseks tööseisukorda ja -asukohta (vara soetusmaksumus, kulutused transpordile, paigaldamisele).

Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum. Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Kulumi norm määratakse igale põhivaraobjektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeast.

Materiaalse põhivara objektide soetusmaksumus amortiseeritakse kuluks nende hinnangulise kasuliku eluea jooksul. Maad ei amortiseerita. Kulumit arvestatakse igakuiselt.

Lisa 7 Immateriaalsed põhivarad

(eurodes)

		Kokku
	Muud immateriaalsed põhivarad	
20.02.2025		
Soetusmaksumus	20 700	20 700
Akumuleeritud kulum	0	0
Jääkmaksumus	20 700	20 700
Amortisatsioonikulu	-3 067	-3 067
31.12.2025		
Soetusmaksumus	20 700	20 700
Akumuleeritud kulum	-3 067	-3 067
Jääkmaksumus	17 633	17 633

Lisa 8 Annetused ja toetused

(eurodes)

	20.02.2025 - 31.12.2025
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	43 935
Muuseumi tegevustoetus	269 779
Kokku annetused ja toetused	313 714
sh eraldis riigieelarvest	290 800
sh eraldis kohaliku omavalitsuse eelarvest	990
Muud toetajad	21 924

Rahalised ja mitterahalised annetused	
	20.02.2025 - 31.12.2025
Rahaline annetus	313 714
Kokku annetused ja toetused	313 714

Sihtasutusel on seisuga 31.12.2025 veel kasutamata partnerite toetusi summas 20603 eurot, mida kasutatakse 2026.aastal.

Toetused ja annetused jagunevad tegevustoetusteks ja sihtotstarbelisteks toetusteks ehk sihtfinantseerimiseks. Sihtfinantseerimine võib olla antud tegevuskuludeks ja põhivara soetuseks. Sihtfinantseerimisena kajastatakse projektipõhiselt saadud toetusi, mida iseloomustab kindel eesmärk koos näitajatega, mille alusel eesmärgi täitmist mõõdetakse, ajakava ja rahaline eelarve. Toetuse andja või vahendaja nõuab projekti kohta detailset aruandlust koos kulutuste kohta andmete esitamisega ning raha ülejääk nõutakse projekti lõppedes saajalt tagasi. Toetust loetakse põhivara sihtfinantseerimiseks, kui selle kasutamise põhitingimuseks on kindlaksmääratud põhivara ost, ehitamine või muul viisil soetamine. Põhivara sihtfinantseerimist kajastatakse brutomeetodil ehk sihtfinantseerimise abil soetatud vara võetakse bilansis arvele tema soetusmaksumuses (tasuta saadud vara soetusmaksumuseks on tema õiglane väärtus) materiaalse või immateriaalse varana. Sihtfinantseerimist põhivara soetamiseks kajastatakse tuluna samas perioodis põhivara soetamisega. Sihtotstarbelised annetused ja toetused tegevuskuludeks kajastatakse tuluna perioodis, mil leiavad aset kulutused, mille kompenseerimiseks annetused ja toetused on mõeldud.

Juhul, kui sihtfinantseerimine on küll laekunud, kuid selle kasutamisega seotud tingimused on veel täitmata või kulutusi pole tehtud, kajastatakse saadud vahendeid sihtfinantseerimise ettemaksena ehk kasutamata sihtfinantseeringuna.

Tegevuskulude katteks saadud sihtfinantseerimist võib kajastada arvestuse lihtsustamise eesmärgil laekumisel kohe tuluna, kui lepingujärgne summa on väiksem põhivara kapitaliseerimise alampiirist. Avaliku sektori sisese sihtfinantseerimise korral lepatakse kajastamise viisi eelnevalt omavahel kokku. Toetuse andjaga lepatakse kokku toetuse liik ning kannete tegemisel kasutatavad kontod ja tekkepõhised kuupäevad.

Tegevustoetused on toetused, mida toetuse saaja võib suuremal määral kasutada oma äranägemisel, sh kas tegevuskulude või investeeringute soetamiseks. Toetusega võib kaasneda aruandlus tehtud kulutuste kohta, kuid see üldjuhul puudub. Eelarveaasta lõpuks järelejäänud raha võib nõuda tagasi, kuid sageli jäetakse see saajale järgmise perioodi kulutuste katteks. Siin kajastatakse mitmesuguseid toetusi, mille korral on määratletud küll eesmärk, kuid mille kasutamise otstarve ei ole täpselt määratud. Tegevustoetusi kajastatakse kassapõhiselt laekumisel kohe tuluna.

Lisa 9 Tulu ettevõtlusest

(eurodes)

	20.02.2025 - 31.12.2025
Piletitulu	15 040
Programmide tulu	11 436
Muud teenused	11 879
Kokku tulu ettevõtlusest	38 355

Lisa 10 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	20.02.2025 - 31.12.2025
Energia	-12 495
Elektrienergia	-12 235
Kütus	-260
Veevarustusteenused	-498
Mitmesugused bürookulud	-14 022
Uurimis- ja arengukulud	-6 091
Lähetuskulud	-1 368
Koolituskulud	-3 786
Riiklikud ja kohalikud maksud	-427
Inventari ja infotehnoloogia kulud	-12 958
Ürituste korraldamise kulud	-19 954
Museaalidega seotud kulud	-3 435
Muud kinnistute ülalpidamiskulud	-12 101
Muud	-14 440
Kokku mitmesugused tegevuskulud	-101 575

Tegevuskuludena kajastatakse sihtasutuse tegevusega seotud kulusid. Kuludesse kantakse kõik aruandeperioodil tehtud kulud, sealhulgas perioodilised kulud. Kulud kajastatakse tekkepõhise arvestusprintsipi alusel. Kulude kajastamisel lähtutakse tulude-kulude vastavuse printsiibist. Kulusid kajastatakse samal perioodil kui nendega seotud tulusid.

Lisa 11 Tööjõukulud

(eurodes)

	20.02.2025 - 31.12.2025
Palgakulu	-194 459
Sotsiaalmaksud	-64 063
Kokku tööjõukulud	-258 522
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	8

Ametikoha gruppide lõikes töötajate keskmine arv 2025.a.:
keskastmespetsialiste 2, kõrgharidusega kultuuritöötajaid 5; juhatuse liige 1.

Lisa 12 Seotud osapooled

(eurodes)

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused	
	20.02.2025 - 31.12.2025
Arvestatud tasu	31 890

Sihtasutuse Viljandi Muuseum asutajaks on riik. Nõukogu on kolmeliikmeline, juhatus üheliikmele.

Juhatusel liikmele arvestatud tasud 2025.aastal olid summas 28000 eurot ja nõukogule arvestatud tasud summas 3890 eurot.

Seotud osapoolena käsitletakse tegev- ja kõrgema juhtkonda, tegev- ja kõrgema juhtkonna pereliikmeid ning nendega seotud äriühinguid. Osapooled on seotud juhul, kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole äriolukorrale.

Sihtasutuse soodustatud isikuteks on nõukogu ja juhatuse liikmed. Kõik tehinguid seotud isikutega toimusid tavaturutingimustel.